

Linux voor een beginner

Werken met Linux: De terminal

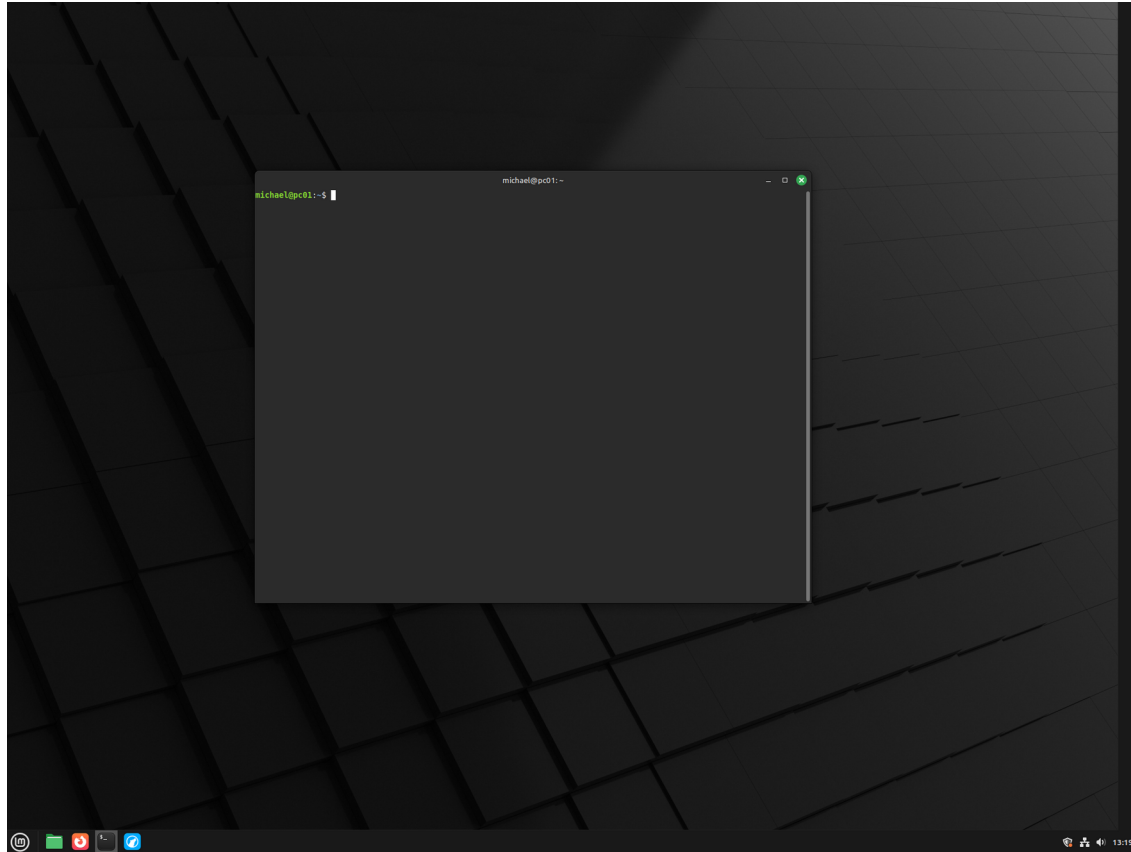
Cursus: Linux voor een beginner
Website: <https://linux.vooreenbeginner.nl/>
Auteur: Michael Boelen
Versie: 2025-08-13
Licentie: Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International ([CC BY-SA 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/))

Onderwerpen

- Wat is de terminal?
- Waarom en wanneer gebruiken?
- De basis begrijpen

De terminal, voor een beginner

Terminalvenster

Wat is de terminal?

Taak 1: interface voor gebruiker

- Tekstschermb
- Ook bekend als de opdrachtregel
- Luistert naar **invoer** (input), geeft **uitvoer** (output) terug
- De rol van muis en toetsenbord omgedraaid
  - Vooral invoer van opdrachten (commando's)
  - Uitvoer tekst
  - Muis kunnen we optioneel gebruiken (bijv. kopiëren/plakken tekst)

Wat is de terminal?

Taak 2: vertaler

- Werkt samen met de **shell**
  - De shell laat commando's daadwerkelijk uitvoeren
- Zorgt voor correcte weergave op het scherm

Veel terminalprogramma's

Linux = opties

- Meerdere terminals beschikbaar
- Verschillende soorten gebruikers, daarom meer opties
- "terminalvenster" prima voor beginners

Waarom de terminal?

Het juiste stuk gereedschap voor de taak

- Niet alles kan met grafische interface
  - Omdat deze er niet is (bijv. op een server)
  - Te specifieke actie om in een programma in te bouwen
- Veel taken kunnen efficiënter
  - Opzoeken van informatie
  - Automatiseren van terugkerende acties (scripts)

Voorbeeld: geheugen

Hoeveel geheugen is er nog beschikbaar?

- Grafisch
  - Klik op menu
  - Open systeemmonitor
  - Klik op tabblad Grafieken
  - Bekijk geheugengebruik (totaal minus in gebruik)
- Terminal
  - Voer uit: `$ free`

Voorbeeld: proces

Is mijn webbrowser nog actief?

- Grafisch
  - Klik op menu
  - Open systeemmonitor
  - Klik op zoeken
  - Typ naam in van proces (bijv. firefox)
- Terminal
  - Voer uit: `$ ps -ef | grep firefox`
  - Alternatief (korter): `$ pgrep -a firefox`

Voorbeeld: datum

Op welke dag valt 12 november 2035?

- Grafisch
  - Optie 1
    - Klik op de tijd
    - Klik op maand/jaar om naar volgende te gaan
    - Klik, klik, klik (om vele jaren verder te gaan)
  - Optie 2: gebruik externe kalender
  - Optie 3: zoek op internet
- Terminal
  - Voer uit: `$ ncal 11 2035`

Invoer en uitvoer

Belangrijk concept

- Invoer van opdrachten
- Commando's kunnen ook invoer van elkaar krijgen
- Voorbeeld
  - Voer uit: `$ ps -ef | grep firefox`
  - **ps** geeft uitvoer (lijst met processen en informatie)
  - **grep** gebruikt dit als invoer (en gaat zoeken naar 'firefox')

